САВІЦЬКА О.П.
Національний університет «Львівська політехніка»
САВІЦЬКА Н.В.
Львівський інститут економіки і туризму

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Міжнародний туристичний бізнес на всіх етапах свого розвитку був чинником, що сприяв налагодженню взаєморозуміння між державами, важливим засобом зміцнення миру та дружби, ефективним чинником розвитку зовнішньоекономічних, торговельних і культурних відносин. Туризм займає значне місце в міжнародних відносинах. Близько 500 млн. чоловік щорічно відвідують зарубіжні країни в туристичних цілях. Міжнародний туризм є не тільки популярним видом відпочинку, але і сферою світової економіки, що активно розвивається. Сучасне людство складається з численних співтовариств, більш ніж 200 держав. Воно розмовляє 2000 мовами, сповідує безліч релігій. Міжнародний туризм забезпечує найбільші у світі надходження від експорту [1].

Проблемам дослідження міжнародного туризму присвятили свої праці багато вітчизняних та зарубіжних вчених економістів, зокрема Александрова А., Боголюбов В., Каспер С., Квартальнов В., Котлер Ф., Кифяк В., Любіцева О., Мюллер Б., Сокол Т., Федякін А та інші. Більшість фахівців зазначають, що дослідження ринку міжнародних туристичних послуг передбачає визначення особливостей його функціонування та тенденцій розвитку туризму у світовому масштабі.

Найбільш поширеним поняттям міжнародного туризму, що отримало легалізацію в правових системах різних країн світу є визначення, сформульоване в 1993 році Статистичною комісією ООН. Згідно з даним документом туризмом є діяльність осіб, які подорожують і здійснюють перебування в місцях, що знаходяться за межами їх звичайного середовища протягом періоду, що не перевищує одного року підряд, з метою відпочинку, діловими і іншими цілями і не пов'язане із здійсненням будь-якої оплачуваної діяльності у місці перебування.

ВТО виділяє 6 крупних туристських макрорегіонів світу:

1. Європейський – країни Західної та Східної Європи, включаючи всі колишні Республіки СРСР, а також держави Східного Середземномор'я (Ізраїль, Кіпр, Туреччина).
2. Американський – країни Північної та Південної Америки, острівні держави та території Карибського басейну.
3. Африканські – країни Африки, крім Єгипту і Лівії.
4. Азіатсько-Тихоокеанський – країни Східної і Південно-Східної Азії, Австралія та Океанія.
5. Південно-Азіатський - всі країни Південної Азії .
6. Близько- Східний - країни Західної і Південно-Західної Азії – Єгипет і Лівія.

Рис.1. Структура міжнародних туристичних поїздок [2]

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

Головним трендом 2011 року, за даними ВТО (спеціалізованого агентства ООН з туризму), є шестивідсотковий стрибок туризму в Європу, яку відвідали на 29 млн. чоловік більше, ніж у 2010 році. В середньому близько 65% всіх туристичних поїздок припадає на Європу, близько 20% - на Америку, і близько 15% - на решту регіонів (рис.1).

Турпотік в країни Північної Африки впав відразу на 12%. На 8% знизилося число охочих відвідати Близький Схід - з 56 млн. у 2010 році до 51 млн. у 2011 році. Виняток склали Саудівська Аравія, Оман і Об'єднані Арабські Емірати, де зафіксовано стабільне зростання туризму. Через цунамі та аварії на АЕС у Японії знизилися темпи зростання туризму в Азію - з 13% в 2010 році до 6% у 2011 році. У два рази - до 4% - знизилися темпи зростання турпотоку в країни Північної і Південної Америки.

За повідомленнями Всесвітньої туристської організації (ВТО), в 2011 році число туристичних поїздок за межі країни проживання склало 980 млн., що на 4,4% більше, ніж у 2010 році

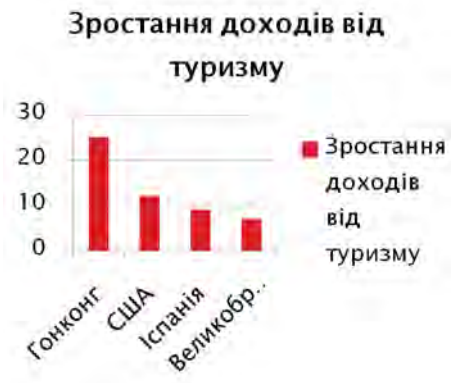

Рис.2. Доходи від туризму [2]

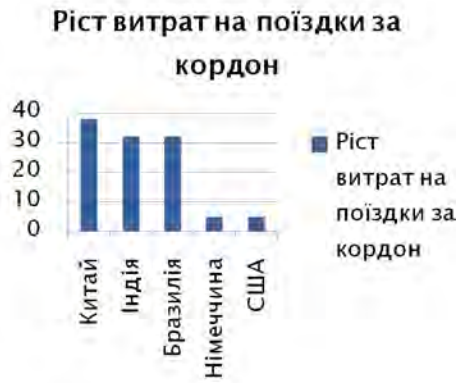

Рис.3.Витрати на міжнародні поїздки [2]

Найбільше зростання доходів від туризму у минулому році зафіксоване в Гонконзі (на 25%) і в США (на 12%). Слідом ідуть Іспанія (9%) і Великобританія (7%)(рис.2). В минулому році китайці витратили на поїздки за кордон на 38% більше, ніж роком раніше. У туристів з Індії та Бразилії цей ріст склав по 32%. Для порівняння: німці та американці в минулому році витратили на закордонні тури відповідно на 4 і 5% більше, ніж роком раніше (рис.3) [2].

Аналізуючи розвиток міжнародного туризму за останні роки, необхідно зазначити, що туризм перетворився в перспективну галузь міжнародного бізнесу з багатьма напрямами свого розвитку, індустрією курортів, особливими фінансовими інструментами, системою комунікацій; став складовою частиною стратегічних, економічних і соціальних концепцій розвитку країн світу. Позитивний вплив міжнародного туризму визначається його економічними функціями, а саме: створення доходу, стабілізація платіжного балансу, підвищення зайнятості населення через створення додаткових робочих місць. Показники зовнішньоекономічної ефективності у сфері міжнародного туризму залежать від рівня розвиненості індустрії туризму, використання в повному обсязі внутрішнього туристського ринку, стабільності політичної та економічної ситуації в країні.

За своїм туристично-рекреаційним потенціалом Україна має всі можливості стати туристичною державою світового рівня. В 2011 році в Україні було укладено 55 міжурядових і міжвідомчих угод про співпрацю в галузі туризму, в тому числі 15 – із країнами ЄС. Зростання інтересу з приводу туристичних особливостей України (збільшення кількості поїздок) свідчить на користь не лише змін у міжнародному туризмі, а й підвищенню конкурентоспроможності нашої держави на Європейському ринку.

1. Александрова А.Ю. Международный туризм: Учебное пособие для вузов. – М.: Аспект Пресс, 2001 - 464 с. 2. World tourism Organization UNWTO. – Режим доступу: http://unwto.org/ru.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua